

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર / ફોજદારી અપીલ (સજા સામે) નં. ૧૫૩ વર્ષ ૨૦૨૦

અને ફોજદારી અપીલ નં ૨૨૬૪ / ૨૦૨૪

સાથે

ફોજદારી પરચુરણ અરજી (કાયમી જામીન માટે) નં. ૬ / ૨૦૨૫
(ફો.અ. નં. ૨૨૬૪/૨૦૨૪ માં)

=====

રીપોર્ટીંગ માટે માન્ય છે - હા

=====

સુનિલ ઉર્ફે પહેલવાન તે લક્ષ્મણ મોહન પાટીલનો પુત્ર

- વિરુદ્ધ - ગુજરાત રાજ્ય

=====

ઉપસ્થીતી : : શ્રી કશ્યપ આર. જોષી (૨૧૩૩) ફો. અપીલ નં. ૧૫૩/૨૦૨૦ માં

- અપીલકર્તા નં. ૧ તરફથી

શ્રીમતી અક્ષિતાબા સોલંકી ફોજદારી અપીલ નં. ૨૨૬૪/૨૦૨૪ માં - અપીલકર્તા તરફથી

શ્રી રોનક રાવલ, સરકારી વકીલ (APP) પ્રતિવાદી નં. ૧ તરફથી

=====

ખંડપીઠ : : માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ

શ્રી ઇલેશ જે. વોરા અને શ્રી આર. ટી . વાચ્છાણી

તારીખ: ૨૩/૧૨/૨૦૨૫ મૌખિક - ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ઇલેશ જે. વોરા દ્વારા)

૧. કેસની હકીકતો અને તેની સંદર્ભિત અપીલોમાં સામેલ મુદ્દા સમાન હોવાથી અને એક જ ચુકાદામાંથી ઉદ્ભવતા હોવાથી, અપીલો એકસાથે ચલાવવામાં આવે છે અને આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨. સત્ર દાવા નં. ૨૫૬/૨૦૧૦ ના અને ૧૯૧/ ૨૦૧૧ માં પસાર કરાયેલા ૨૪.૧૦.૨૦૧૯ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, સુરતના અધીક સત્ર ન્યાયાધીશે અપીલકર્તા આરોપીઓ આરોપી નં. ૬ – કૈલાશ નવધરે (સત્ર દાવા નં. ૨૫૬ ઓફ ૨૦૧૦) અને આરોપી નં.૭ – સુનિલ ઉર્ફે પહેલવાન પાટિલ (સત્ર દાવા નં. ૧૯૧ ઓફ ૨૦૧૧) ને નીચે દર્શાવેલ રીતે દોષિત ઠેરવ્યા અને સજા ફટકારી:

કલમ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો IPC ની કલમ	સજા	દંડ – રૂ.	દંડ ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જતાં વધારાની સજા
૩૦૨ – ક. ૩૪ સાથે વાંચતા	આજીવન કેદ	૧૦,૦૦૦	૬ મહિના
૩૯૪ – ક. ૩૪ સાથે વાંચતા	૧૦ વર્ષ માટે સખત કેદ	૨,૦૦૦	૩ મહિના
૩૯૭ – ક. ૩૪ સાથે વાંચતા	૭ વર્ષ	–	–
૩૨૭ – ક. ૩૪ સાથે વાંચતા	૭ વર્ષ	૨,૦૦૦	૩ મહિના
૪૫૨ – ક. ૩૪ સાથે વાંચતા	૩ વર્ષ	૧,૦૦૦	૨ મહિના
૩૪૨	–	૫૦૦	૧ મહિનો

ઉપર દર્શાવેલ સજાઓ એકસાથે ચલાવવાનો આદેશ આપવામાં આવી રહ્યો હતો.
તેથી, આ અપીલો.

૩. **ફરિયાદ પક્ષનો કેસ:** હાલની અપીલો તરફ દોરી જતા તથ્યો નીચે મુજબ છે:

૩.૧) હાલના અપીલકર્તાઓ સહિત સાત આરોપીઓ પર ગુનાહિત કાવતરું, લૂંટ, હત્યા સાથે લૂંટ, ઘરમાં ઘૂસણખોરી અને ખોટી રીતે બંધક બનાવવાના ગુના માટે કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો. સાત આરોપીઓમાંથી, વિદ્વાન નીચેની અદાલતે પાંચ આરોપીઓને બધા આરોપોમાંથી મુક્ત કર્યા હતા અને આરોપીઓ એટલે કે આ.૬ અને આરોપી સુનિલ ઉર્ફે પહેલવાન પાટીલ, જેમણે લૂંટ અને હત્યાના ગુનામાં સક્રિય ભાગ લીધો હતો, તેમને દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને સજા ફટકારવામાં આવી હતી. ગુનાની તારીખ અને સમય ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ બપોરે ૧:૧૫ થી ૧:૩૦ વાગ્યાની વચ્ચે હતો. આ ઘટના સુરતના

રહેણાંક વિસ્તારમાં બની હતી. હાતિમ મંઝિલના ચોથા માળે, મૃતક ફિઝાબાઈ તેના પુત્ર મોઈશ દાગીનાવાલા (ફ.પ.સા. ૧) સાથે રહેતી હતી. ઘટના પહેલા આ. ૧ – ઈર્શાદબી સૈયદ અને આ. ૨ – શબનમ ગુલામાલી, મૃતકના ઘરે નોકરાણી તરીકે કામ કરતા હતા અને તેઓ એ હકીકતથી વાકેફ હતા કે બપોરના સમયે, મૃતક એક વૃદ્ધ મહિલા હોવાથી, એકલી રહે છે અને ઘરમાં મોટી રોકડ અને ઘરેણાં રાખવામાં આવ્યા હતા. આ. ૧ ભારે દેવા હેઠળ હતો અને આ દેવાથી છૂટકારો મેળવવા માટે, તેઓએ મૃતકને લૂંટવાની યોજના બનાવી હતી અને તે મુજબ, આ. ૩ – સૈદાબી અને આ. ૪ – નિસાર શેખને કાવતરા વિશે જાણ કરવામાં આવી હતી અને તેઓએ આ. ૧ અને આ. ૨ સાથે હાથ મિલાવ્યા હતા અને તેમણે નક્કી કર્યું હતું કે, જે પણ રકમ અને વસ્તુઓ પ્રાપ્ત થશે, તે સમાન રીતે વહેંચવામાં આવશે અને તે દેવું ઘટાડવામાં પણ મદદરૂપ થશે. ગુનાહિત કાવતરાના ઉદ્દેશ્યને અમલમાં મૂકવા માટે, આ. ૫ – દીપક પાટિલને વિશ્વાસમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને તેમની મદદથી, આ.૬ – કૈલાશ અને આ.૭ – સુનિલ પાટિલનો સંપર્ક કરવામાં આવી રહ્યો હતો અને તેમની સાથે સહારા દરવાજા, સુરત ખાતે યોજાયેલી બેઠક પછી, કાવતરાના સામાન્ય ઉદ્દેશ્યને અમલમાં મૂકવાની પદ્ધતિની વિસ્તૃત ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને આરોપી નં. આ.૬ અને આ.૭ ને આ. ૩ દ્વારા ફરિયાદી ફ.પ.સા. ૧ નું ઘર બતાવવામાં આવ્યું હતું. ટૂંકમાં, બધા આરોપીઓએ કાવતરું ઘડ્યું અને લૂંટનો ગુનો કરવા સંમત થયા અને યોજના મુજબ, અપીલકર્તાઓ – આરોપીઓ – આ.૬ અને આ.૭ ને ઘરમાં પ્રવેશ કરીને લૂંટની યોજનાને અમલમાં મૂકવાની હતી.

૩.૨) ફરિયાદ પક્ષનો વધુ એક કિસ્સો એ છે કે, ફરિયાદી આ.૬ અને આ.૭ – હાજર અપીલકર્તાઓ ઘરમાં પ્રવેશવામાં સફળ રહ્યા હતા અને બપોરના સમયે, ફરિયાદી (ફ.પ.સા. ૧) બજારમાં હતી અને મૃતક એકલો હતો. મૃતક મહિલા ફિઝાબાઈએ બૂમ પાડતાં, આરોપીએ તેના બંને પગ અને હાથ કપડાં અને પ્લાસ્ટિકના પટ્ટાઓથી બાંધી દીધા અને મૃતકનું ગળું દબાવીને હત્યા કરી દીધી. આ દરમિયાન, ફરિયાદી (ફ.પ.સા.

૧) જેની પાસે ઘરની વધારાની ચાવી હતી અને ફ્લેટમાં પ્રવેશ્યા પછી, તેને અપીલકર્તા – આરોપીઓએ પકડી લીધો અને તેને ખેંચીને લઈ ગયા અને તેમને રોકડ, ઘરેણાં, ચેક બુક અને એ.ટી.એમ. કાર્ડ આપવા કહ્યું. આરોપીએ તેને માર માર્યો અને મૃત્યુના ડરથી, ફ.પ.સા. ૧ એ ડ્રોઅર બતાવવા સંમત થયો જ્યાં તેણે રૂ.૩૫,૦૦૦/- ની રોકડ રકમ રાખી હતી અને તે જ રકમ આરોપીઓ લઈ ગયા હતા અને ફરીથી, છરીના કાંટાથી, આરોપીઓએ તેની આંખના ભાગ પર ઈજા પહોંચાડી હતી અને જ્યારે આરોપીઓને ખ્યાલ આવ્યો કે, ફરિયાદી પાસેથી કંઈ કાઢવામાં આવી રહ્યું નથી, ત્યારે તેઓએ જાણ કરી કે, તેની માતા બીજા રૂમમાં છે અને તેઓએ તેણીને બાંધી દીધી છે અને તે તને છોડશે અને તે બહાનામાં, આરોપી ભાગી ગયો.

૩.૩) ફરિયાદ પક્ષનો વધુ એક કિસ્સો એ છે કે, આરોપીઓએ ફરિયાદીના ખિસ્સામાંથી રૂ. ૩૫,૦૦૦/- અને રૂ. ૧,૨૦૦/- ની રોકડ રકમ, મૃતક માતા પાસેથી એક નોકિયા મોબાઈલ ફોન અને ચાર સોનાની બંગડીઓ, જે રૂ. ૮૯,૨૦૦/- ની હતી, લૂંટી લીધી હતી.

૩.૪) ફરિયાદ પક્ષનો બીજો કિસ્સો એ છે કે, આરોપી સ્થળ પરથી ભાગી ગયા પછી, ફરિયાદી (ફ.પ.સા. ૧) એ ઘરની બારીમાંથી ફોન કરીને તેમના પાડોશી ઇફ્રીશભાઈનો સંપર્ક કરવામાં સફળ રહ્યા અને તે મુજબ, ઇફ્રીશભાઈએ ફ્લેટની ચાવી હમીદ શેખ પાસેથી મેળવી, જ્યાં ફરિયાદી વધારાની ચાવી રાખતા હતા. પડોશીઓ દ્વારા દરવાજો ખોલવામાં આવ્યો. મૃતક માતા બેભાન અવસ્થામાં મળી આવી હતી અને તેના ગળા અને શરીરના અન્ય ભાગો પર જીવલેણ ઈજાઓ થઈ હતી. માહિતી મળતાં જ સંબંધીઓ ઘરે આવ્યા અને તે મુજબ, મૃતકને બુરહાની હોસ્પિટલમાં સુરત લઈ જવામાં આવ્યો. ફરિયાદી (ફ.પ.સા. ૧) ઈજાઓ અને માનસિક આઘાતને કારણે ઘરે જ રહ્યો. પોલીસને તૈયબ ચાનીવાલાએ જાણ કરી અને તે મુજબ, સાંજે ૫ થી ૫:૩૦ વાગ્યે, સલાબતપુરા પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ અધિકારીઓ ઘટના સ્થળે આવ્યા. ફરિયાદી (ફ.પ.સા. ૧) એ

પોલીસને આરોપીનું વર્ણન અને સલાબતપુરા પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલ એફ.આઈ.આર. સ્વરૂપમાં તેનું નિવેદન સહિત સમગ્ર ઘટના વર્ણવી.

૩.૫) તપાસ દરમિયાન, તપાસ અધિકારી (ફ.પ.સા. ૨૯) એ સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા, મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલ્યો, ગુનાના સ્થળનો પંચનામું બનાવ્યું અને ફોરેન્સિક વિશ્લેષણ માટે જરૂરી નમૂનાઓ એકત્રિત કર્યા, મૃતકના પરિવાર સાથેના તેમના અગાઉના જોડાણના આધારે આરોપીઓની ધરપકડ કરી અને છેલ્લે, અપીલકર્તા-આરોપી નં.આ.૬ અને આ.૭, જેમણે કાવતરાના સમગ્ર સામાન્ય ઉદ્દેશ્યને અંજામ આપ્યો હતો, તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી રહી હતી. તપાસ અધિકારીએ કેસની યોગ્ય તપાસ કર્યા પછી, પ્રથમ તબક્કે, આરોપી નં.૭ ફરાર હોવાથી ૬ આરોપીઓ સામે ચાર્જશીટ દાખલ કરી અને બાદમાં, પૂરક ચાર્જશીટના આધારે, આ.૭ નો કેસ સત્ર ન્યાયલયે માં મોકલવામાં આવ્યો.

૪. સત્ર ન્યાયલયે બંને અપીલકર્તાઓ – આરોપીઓ સામે આરોપો ઘડ્યા અને તેમના નિવેદનો નોંધવામાં આવ્યા જેમાં તેમણે આરોપ સ્વીકાર્યો નહીં અને કેસ ચલાવવાનો દાવો કર્યો નહીં.

૫. આરોપ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદ પક્ષે ૨૯ જેટલા સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે અને ૪૪ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા છે:

મૌખિક પુરાવા –૨૯

ફ.પ.સા. નં.	નામ	આંક
૧	મોઈશ દૌજ દાગીનાવાલા	૫૪
૨	અશ્વિનભાઈ ઠાકોરભાઈ શાહ	૯૯
૩	અનિલભાઈ સુખલાલ બિરાડે	૧૦૬
૪	જગદીશ જવાહરલાલ જેસ્વાલ	૧૦૮
૫	જયવંદન પ્રતાપસિંહ રાજપૂત	૧૧૨

૬	રામુલાલ મગનલાલ ખત્રી	૧૧૫
૭	રણજીતસિંહ પ્રતાપસિંહ જાદવ	૧૨૨
૮	હરિસિંહ શામભાઈ ચૌહાણ	૧૪૨
૯	જૈનિલ પ્રતાપસિંહ પરમાર	૧૫૧
૧૦	ડો.નિશાબેન વિનોદભાઈ ચાંદ્રા	૧૬૬
૧૧	માજિદ ગફાર શેખ	૧૭૧
૧૨	ઈદ્રીશભાઈ શબીરભાઈ કદાવર	૧૮૦
૧૩	હમીદ યાહ્યાભાઈ શેખ	૧૮૧
૧૪	યુસુફભાઈ શબ્બીરભાઈ	૧૮૩
૧૫	શકરાબેન શાખ	૧૮૬
૧૬	મહેન્દ્રભાઈ દલસુખભાઈ ભગત	૧૮૭
૧૭	સૈયદ સાજીદઅલી ગોહરાઅલી	૧૯૨
૧૮	સુલ્તાનભી નાસિરઅલી શૈયદ	૧૯૩
૧૯	જહાંગીરખાન પઠાણકાલુ લાલ સ્વરૂપજી મેગવા	૨૦૪
૨૦	શેખ સાહિદ શેખ ગફાર	૨૧૦
૨૧	શમાબી શેખ રાજુ	૨૧૧
૨૨	તૌફીક તૈયબભાઈ કપડવંજવાળા	૨૩૩
૨૩	શિરીન શબ્બીર કદાવાલા	૨૫૧
૨૪	શબ્બીર ફૈઝુલ્લાભાઈ કદાવાલા	૨૫૨
૨૫	અશોકકુમાર ઉમેદસિંહ ટાપરિયા	૨૬૨
૨૬	વિનોદચંદ્ર મોહનલાલ આનંદ	૨૬૮
૨૭	અબ્દુલ ગફાર	૨૯૦
૨૮	ભોલાભાઈ સોમાભાઈ મોરી	૨૯૩
૨૯	ઠાકોરભાઈ મથુભાઈ પટેલ	૩૦૧

દસ્તાવેજી પુરાવા – ૪૪

<u>અનુક્રમ</u>	<u>વિગત</u>	<u>આંક</u>
૧	યાદીને પીએસઓને મોકલવામાં આવી	૨૭૫
૨	ફરિયાદ	૫૫

૩	તપાસ પંચનામા	૯૮
૪	ગુનાના સ્થળનું પંચનામું	૧૦૦
૫	કપડાંની શોધનું પંચનામું	૧૦૭
૬	પોસ્ટમોર્ટમ પછી મૃતદેહમાંથી જમ કરાયેલી વસ્તુઓનો પંચનામા	૧૧૦
૭	આરોપી શેખ નિશારનું ઘર બતાવનાર આરોપી ઈસરાદબીનો ડિસ્કવરી પંચનામા	૧૭૨
૮	આરોપી સૈદાબીનો ડિસ્કવરી પંચનામા જેમાં ઘટના સ્થળ દર્શાવવામાં આવ્યું છે.	૨૬૯
૯	આરોપી નિસાર શેખનો ઘટના સ્થળ દર્શાવતો ડિસ્કવરી પંચનામા	૧૮૪
૧૦	આરોપી કૈલાશ અને દીપકભાઈની ધરપકડ અને મુદ્દલ પંચનામાની રીકવરી	૧૧૩
૧૧	આરોપી કૈલાશના કહેવાથી અશોકા હોટેલમાં કૈલાશ દ્વારા છોડવામાં આવેલી બેગની રિકવરીના પંચનામા	૧૮૮
૧૨	આરોપી કૈલાશ નવઘરેના ડિસ્કવરી પંચનામામાં ઘટના સ્થળ દર્શાવવામાં આવ્યું છે.	૧૧૬
૧૩	કૈલાસની ટેસ્ટ ઓળખ પરેડ પંચનામા	૧૩૯
૧૪	નિસારની કસોટી ઓળખ પરેડ પંચનામા	૧૩૮
૧૫	અશોકા હોટેલનું રજિસ્ટર તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૧૦ થી ૨૪.૦૭.૨૦૧૦	૨૭૦
૧૬	ઉદય હોટેલ ખાતે પ્રવેશ રજિસ્ટર તારીખ ૨૭.૦૭.૨૦૧૦ થી ૩૦.૦૭.૨૦૧૦	૨૭૧
૧૭	મૃત્યુનું કારણ પ્રમાણપત્ર	૧૫૬
૧૮	પોસ્ટમોર્ટમ નોટ	૧૫૫
૧૯	ફરિયાદીનું તબીબી સારવાર પ્રમાણપત્ર	૧૬૮
૨૦	શસ્ત્રો રાખવા પર પ્રતિબંધ મૂકતી સૂચના	૨૭૨
૨૧	સ્થળ નિરીક્ષણનો FSL અધિકારી રિપોર્ટ	૨૭૫
૨૨	મુદ્દમાલે FSL ને ફોરવર્ડિંગ લેટર મોકલ્યો	૨૭૪
૨૩	રવાનગી નોંધ	૨૭૩
૨૪	FSL સ્વીકૃતિ અહેવાલ	૨૯૪

૨૫	FSL રિપોર્ટની વિગતો સાથે પત્ર ફોરવર્ડ કરવો	૨૭૬
૨૬	મુદમ્મલનો ફોરવર્ડિંગ લેટર FSL ને મોકલવામાં આવ્યો	૨૭૭
૨૭	રવાનગી નોંધ	૨૭૮
૨૮	FSL તરફથી મળેલી રસીદ	૨૭૯
૨૯	FSL રિપોર્ટની વિગતો સાથે પત્ર ફોરવર્ડ કરવો	૨૮૧
૩૦	ફોરવર્ડિંગ લેટર સાથે FSL રિપોર્ટ બાયોલોજી વિભાગ	૨૮૨
૩૧	સેરોલોજી રિપોર્ટ	૨૮૪
૩૨	આરોપી સુનીલ @ પહેલવાનનો ટેસ્ટ આઈડેન્ટિફિકેશન પેરેડ પંચનામા	૧૨૩
૩૩	ફોરવર્ડિંગ લેટર સાથે FSL રિપોર્ટ સેરોલોજી વિભાગ	૨૮૫
૩૪	એક્સએસએલ રિપોર્ટ સેરોલોજી અને બાયોલોજી વિભાગ	૨૮૬
૩૫	આરોપી સુનિલ @ પહેલવાનની ઓળખ પેરેડ માટે યાદીને એક્ટ્રિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ પાસે મોકલવામાં આવી.	૧૨૪
૩૬	આરોપી સુનિલ @ પહેલવાનની ટેસ્ટ ઓળખ પેરેડની પુષ્ટિ કરતો એક્ટ્રિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટનો પોલીસને પત્ર	૧૨૫
૩૭	મૃત્યુનું કારણ પ્રમાણપત્ર માંગતો પત્ર FSL, સુરતને મોકલવામાં આવ્યો	૧૫૨
૩૮	મૃતદેહ પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યો અને રિપોર્ટ સિવિલ સર્જનને મોકલવામાં આવ્યો.	૧૫૩
૩૯	ફરિયાદીની માતાની તબીબી સ્થિતિ અંગે બુરહાની હોસ્પિટલ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર	૧૫૪
૪૦	પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી નવી સિવિલ હોસ્પિટલનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યું	૧૫૭
૪૧	મૃતદેહમાંથી લેવામાં આવેલા નમૂનાઓ સાથે ફોરવર્ડિંગ પત્ર મોકલવામાં આવ્યો	૧૫૮
૪૨	આરોપી નિસાર શેખની ટેસ્ટ આઈડેન્ટિફિકેશન પેરેડ કરાવવા માટે એક્ટ્રિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટની નિમણૂકની વિનંતી કરતો પત્ર	૧૪૩
૪૩	ઘટના સ્થળનો નકશો તૈયાર કરવા માટે શહેર મામલતદારને વિનંતી કરતો પત્ર	૩૦૧
૪૪	ઘટના સ્થળનો નકશો	૩૦૩

૬. ફરિયાદ પક્ષના પુરાવા બંધ કર્યા પછી, અપીલકર્તાઓની ફોજદારી કાયદાની કલમ ૩૧૩ હેઠળ પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી, જેમાં તેમણે તેમના પર લગાવવામાં આવેલા તમામ આરોપોને નકારી કાઢ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે, રાજકીય દુશ્મનાવટને કારણે તેમને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યા હતા.

૭. તક લંબાવવામાં આવી હોવા છતાં, અપીલકર્તા-આરોપીઓ દ્વારા કોઈ મૌખિક પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા.

૮. પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી અને પુરાવાઓની પ્રશંસા કર્યા પછી, નીચેની અદાલતે આ. ૧ થી આ. ૫ સામે ગુનાહિત કાયદારૂ અને લૂંટ, હત્યા, ખોટી રીતે બંધક બનાવવા અને ગેરકાયદેસર રીતે બંધક બનાવવાના આરોપો પર વિશ્વાસ કર્યો નહીં અને તેમને બધા આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. જોકે, વિદ્વાન નીચેની અદાલતે અપીલકર્તાઓ-આરોપી આ.૬ અને આ.૭ ને લૂંટ, હત્યા, ગેરકાયદેસર રીતે બંધક બનાવવા અને ખોટી રીતે બંધક બનાવવાના ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા. વિદ્વાન નીચેની અદાલતે ે દોષિત ઠેરવતા, ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું કે:

- (૧) ફરિયાદી ફ.પ.સા. ૧ – ધાયલ હોવાથી, કોર્ટમાં આરોપીને હુમલાખોર તરીકે ઓળખવામાં સફળ રહ્યો અને મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા યોજાયેલી TI પરેડની કાર્યવાહી દ્વારા તેની ઓળખના પુરાવાને સમર્થન આપવામાં આવ્યું અને તેનો કોઈ હેતુ આરોપીને ખોટી રીતે ફસાવવાનો અને તેના દ્વારા વાસ્તવિક હુમલાખોરોને બચાવવાનો નહોતો;
- (૨) ફ.પ.સા. ૧ ની જુબાની વિશ્વસનીય, વિશ્વસનીય અને વિશ્વાસપાત્ર લાગે છે અને તેનું વર્તન સ્વાભાવિક હતું અને ઘટનાનો ભોગ બનનાર હોવાથી, તેના પુરાવામાં સત્યનો વલય છે;
- (૩) ઘટનાના દિવસે આરોપીની હાજરી સાબિત થઈ અને ફ.પ.સા. ૧ ની ગેરહાજરીમાં, આરોપીએ લૂંટના હેતુથી મૃત માતાને બાંધી દીધી અને જ્યારે તેણીએ પ્રતિકાર કર્યો ત્યારે તેનું ગળું દબાવીને હત્યા કરવામાં આવી અને જ્યારે ફરિયાદી ફ્લેટમાં પ્રવેશ્યો, ત્યારે આરોપીઓએ તેને પકડી લીધો અને બાંધી દીધો અને રૂ.૩૫,૦૦૦/- ની રોકડ રકમ વિશે માહિતી મેળવી અને ફરિયાદીના ખિસ્સામાંથી રકમ અને અન્ય વસ્તુઓ લઈ લીધા પછી, તેઓ ભાગી ગયા;

(જ) આવા સંજોગોમાં, આરોપીઓએ પરિસ્થિતિનો ગેરલાભ ઉઠાવીને, મૃતકની હત્યા કરી અને ફ.પ.સા. ૧ પર હુમલો કર્યો અને લૂંટ, હત્યા, ખોટી રીતે બંધક બનાવવા અને ગેરકાયદેસર અતિક્રમણનું કૃત્ય કર્યું અને તે મુજબ, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૪ ની મદદથી અપીલકર્તા-આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા.

૯. દોષિત ઠેરવવાના ચુકાદા અને સજાના હુકમથી અસંતુષ્ટ હોવાથી, અપીલકર્તાઓએ આ અપીલો દાખલ કરી છે.

૧૦. આ કેસમાં, ઘટનાના એકમાત્ર નજરે જોનારા સાક્ષી ફ.પ.સા. ૧ - મોઈશ દાગીનાવાલા હતા જે મૃતક ફિઝાબાઈના પુત્ર હતા. એ વાતમાં કોઈ વિવાદ નથી કે, ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ, બપોરના સમયે, મૃતક તેના ફ્લેટ નં.૪૦૧, હાતિમ મંઝિલ, સુરતમાં એકલા હતા કારણ કે ફ.પ.સા. ૧ બજારમાં ગયા હતા. ફ.પ.સા. ૧ માટે ઘરની વધારાની ચાવી પોતાની સાથે રાખવાની અને પાડોશી હમીદ શેખના ઘરે રાખવાની સામાન્ય પ્રથા છે. આમ, રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓની પ્રશંસા કરતા પહેલા, મહત્વપૂર્ણ ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષીઓના પુરાવાનો સાર સંક્ષિપ્તમાં વર્ણવવો જરૂરી રહેશે:

૧૦.૧) મોઈશ દાગીનાવાલા (પ.વ.૧): આ સાક્ષી મૃતક અને ઘટનાનો ભોગ બનેલા વ્યક્તિનો પુત્ર હોવાથી, તેણે પોતાની મુખ્ય તપાસમાં જણાવ્યું છે કે, સંબંધિત સમયે, તે તેની માતા સાથે ફ્લેટ નં. ૪૦૧, હાતિમ મંઝિલ, બેગમપુરા, સુરત ખાતે રહેતો હતો અને તેના ભાઈઓ અલગ રહેતા હતા. એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે, ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ, બપોરે લગભગ ૧૨:૦૦ વાગ્યે, તે બજારમાં ગયો હતો અને તે સમયે, તેની માતા અને નોકરાણી તેના ઘરે હતા. વધુમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે, લગભગ ૧ વાગ્યે, તે તેના ઘરે પાછો ફર્યો અને ફ્લેટનો દરવાજો બંધ હતો. તેણે વધુમાં જણાવ્યું કે, ફ્લેટની કુલ ચાર ચાવીઓ છે અને ચાર ચાવીઓમાંથી, તેણે એક ચાવી પોતાની પાસે રાખી હતી જેથી તે તેની માતાને ખલેલ પહોંચાડ્યા વિના ઘરમાં પ્રવેશી શકે અને તે મુજબ, તે ઘરમાં પ્રવેશ્યો અને જ્યારે તે અંદર ગયો, ત્યારે બે અજાણ્યા વ્યક્તિઓએ તેને પકડીને બેડરૂમમાં ખેંચી ગયા અને તેને કાપડના ટુકડાથી બાંધી દીધો અને તે વ્યક્તિઓએ રોકડ અને ચેક બુક અને એટીએમ

કાર્ડ સહિતની અન્ય કિંમતી વસ્તુઓ બતાવવાનું કહ્યું અને તેને મારી નાખવાની ધમકી આપી. એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે, તેણે કબાટના ડ્રોઅરની ચાવી બતાવી જેમાં રૂ. ૩૫,૦૦૦/- થી ૪૦,૦૦૦/- રૂપિયા તેની પાસે હતા અને તે આરોપીઓ લઈ ગયા અને ત્યારબાદ, તેની આંખો પર છરીના પાછળના ભાગથી ઘા કર્યો અને ઘરેણાં અને અન્ય ચાવીઓ માંગી. તેના સાચા ખુલાસા પર, આરોપીઓએ તેને છોડી દીધો, પરંતુ, તેઓ ઘર છોડી શકે તે પહેલાં, તેઓએ તેને બહાનું બનાવીને બાંધી દીધો કે, મૃતક માતા – જેને તેઓએ બાંધી હતી, તે તમને મુક્ત કરવામાં આવશે અને ત્યારબાદ, તેઓ ભાગી ગયા. વધુમાં જણાવાયું છે કે, તેણે પોતાના ઘરની બારી ખોલવાનો પ્રયાસ કર્યો અને તેના પાડોશી ઇબ્રીશભાઈને ફોન કર્યો અને પાડોશી હમીદભાઈ પાસેથી ફ્લેટની ચાવી લઈને દરવાજો ખોલવા વિનંતી કરી. વધુમાં જણાવાયું છે કે, હમીદભાઈ પાસેથી ચાવી લીધા પછી ઇબ્રીશભાઈએ દરવાજો ખોલ્યો હતો. વધુમાં જણાવાયું છે કે, બેડરૂમની ચાવી તાળામાંથી જ મળી આવી હતી. વધુમાં જણાવાયું છે કે, તે તેની માતાના રૂમમાં ગયો જ્યાં તેણે જોયું કે તે બેભાન અવસ્થામાં પડી હતી અને આરોપીઓ દ્વારા તેના બંને પગ અને હાથ બાંધેલા હતા. વધુમાં જણાવાયું છે કે, ત્યારબાદ તેની માતાને બુરહાની હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી હતી અને તેણે ઘરે જ રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું અને પોલીસ આવ્યા પછી, તેણે એફ.આઈ.આર. નોંધાવી હતી અને પછી સિવિલ હોસ્પિટલમાં સારવાર લીધી હતી. વધુમાં જણાવાયું છે કે, તેને તેની માતાની ચાર સોનાની બંગડીઓ મળી ન હતી જે આરોપીઓ કથિત રીતે લઈ ગયા હતા. વધુમાં જણાવાયું છે કે, તેને આ ઘટનામાં આ. જ ની સંડોવણીની શંકા હતી. ફરિયાદી (ફ.પ.સા. ૧) એ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, પોલીસ દ્વારા આરોપીની ધરપકડ કર્યા પછી, તેને અલગ અલગ તારીખે ઓળખ પરેડ માટે મેજિસ્ટ્રેટની કચેરીમાં બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને બંને ઓળખ પરેડમાં, તે બંને અપીલકર્તા-આરોપીઓને ઓળખી શક્યો હતો. સાક્ષીએ કોર્ટમાં આરોપી અને જમ કરાચેલ વસ્તુઓ પણ ઓળખી હતી.

ઉલટતપાસમાં, સાક્ષીએ કબૂલ્યું છે કે, આરોપીએ તરત જ તેનું મોં બાંધી દીધું અને ત્યારબાદ તેના હાથ-પગ બાંધી દીધા. દરવાજો બંધ કરવાના મુદ્દા પર, સાક્ષીએ કબૂલ્યું હતું કે તેણે દરવાજો બહારથી બંધ કરી દીધો હતો અને ચાવી વગર તે ખોલી શકાતો ન હતો. એવું પણ કબૂલ્યું છે કે, તેણે તાત્કાલિક પોલીસને ઘટનાની જાણ કરી ન હતી. તેણે એ પણ કબૂલ્યું હતું કે, ઘરનો મુખ્ય દરવાજો સેફ્ટી ગેટ સાથે જોડાયેલો હતો. આરોપીની ઓળખના પાસાં પર, બચાવ પક્ષ દ્વારા સાક્ષીને કંઈ નોંધપાત્ર પૂછવામાં આવ્યું ન હતું. છેલ્લે, સાક્ષીને પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો હતો કે, મૃતકનું મૃત્યુ ઉંમર સંબંધિત સમસ્યાને કારણે થયું હતું અને તેથી, મૃત્યુ હત્યા નથી, કે આરોપી દ્વારા કરવામાં આવ્યું નથી જેના માટે સાક્ષીએ સૂચનનો ઇનકાર કર્યો છે. સાક્ષીએ એ સૂચનનો ઇનકાર કર્યો છે કે TI પેરેડ પહેલાં, આરોપીને પોલીસે તેને બતાવ્યો હતો. સાક્ષીએ એ પણ નકારી કાઢ્યું છે કે, સંબંધિત સમયે, તે ફ્લેટમાં હાજર ન હતો અને ઘટના પછી તેને બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને ઘટના દરમિયાન તેને કોઈ ઈજા થઈ ન હતી.

૧૦.૨) ડૉ. જૈનિલ પરમાર (ફ.પ.સા. ૯): આ સાક્ષીએ મૃતક ફિઝાબાઈના શરીરનું પોસ્ટમોર્ટમ કરાવ્યું હતું. તેમણે મૃતકના શરીર પર ૧૧ બાહ્ય ઈજાઓ જોઈ હતી અને જ્યાં સુધી આંતરિક ઈજાઓનો સવાલ છે, તેમણે ગરદન પર ઈજાઓ જોઈ હતી જે બાહ્ય ઈજાઓ નં.૬ અને ૭ ને અનુરૂપ છે. બાહ્ય ઈજાઓ નં.૧ થી ૩ ચહેરા, જમણા નાક પર ઘર્ષણના પ્રકારમાં મળી હતી. ઈજા નં.૪ થી ૧૧ ઈજાઓ ગરદન અને બંને હાથ પર ઘર્ષણ અને ઘર્ષણના પ્રકારમાં મળી હતી. ડૉક્ટરના મતે, મૃત્યુનું કારણ ગળું દબાવવાને કારણે શ્વાસ રૂંધાઈ ગયો હતો અને મૃત્યુનો સમય પોસ્ટમોર્ટમ શરૂ થયાના ૧૨ થી ૨૪ કલાક પહેલાનો હતો. ડૉક્ટરના મતે, ગરદન પર થયેલી ઈજાઓ સામાન્ય પ્રકૃતિમાં મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે પૂરતી હતી. ડૉક્ટરે કોસ-તપાસમાં કરવામાં આવેલા સૂચનને નકારી કાઢ્યું છે કે મૃત્યુ કુદરતી હતું અને તે વૃદ્ધાવસ્થાને કારણે થયું હતું.

૧૦.૩) ઇબ્રીશ શબ્બીરભાઈ (પ.વ.૧૨): આ સાક્ષી તે મકાનના ત્રીજા માળે રહેતો હતો

જ્યાં ઘટના બની હતી અને તેના નિવેદન મુજબ, ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ બપોરે ૧:૩૦ વાગ્યે, તે તેના ઘરે હતો અને તેણે પ.વ.૧-મોઈશની બૂમો સાંભળી હતી અને તેને તેની બારીમાંથી જોતા, તેને હમીદભાઈના ઘરે રાખેલી ચાવીથી મુખ્ય દરવાજાનું તાળું ખોલવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે, તે ફ્લેટની વધારાની ચાવી લેવા માટે હમીદભાઈના ઘરે ગયો હતો અને તે લીધા પછી, તે પ.વ.૧ ના ઘરે ગયો અને દરવાજો ખોલ્યો. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે, જ્યારે તે ફ્લેટમાં પ્રવેશ્યો ત્યારે તેણે જોયું કે, મોઈશભાઈના હાથ અને પગ બાંધેલા હતા અને તેમના માથામાં ઈજા થઈ હતી. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે, તેણે મોઈશભાઈને ખોલ્યા હતા અને પછી, બંને બીજા રૂમમાં ગયા હતા જ્યાં માતા ફિઝાબાઈ બેભાન અવસ્થામાં પડી હતી. માતાને સારવાર માટે ખાનગી હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવી હતી. ફ.પ.સા. ૧ એ તેને બે અજાણ્યા હુમલાખોરો દ્વારા લૂંટ અને તેને અને તેની માતાને થયેલી ઈજાઓ વિશે જણાવ્યું.

૧૦.૪) ડો. નિશાબેન ચંદ્રા (ફ.પ.સા. ૧૦): આ ડૉક્ટર સુરતની સિવિલ હોસ્પિટલના મેડિકલ ઓફિસર હોવાથી તેમણે ફ.પ.સા. ૧-ફરિયાદીની તપાસ કરી હતી જેને આ ઘટનામાં ઈજા થઈ હતી. ડૉક્ટરના કહેવા મુજબ, ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ, સાક્ષીને તેમની સમક્ષ લાવવામાં આવી હતી અને તેમણે આપેલા પ્રારંભિક ઇતિહાસમાં જણાવ્યું હતું કે, બપોરે લગભગ ૧:૩૦ વાગ્યે છરીના પાછળના લાકડાના ભાગ અને મુઠ્ઠીથી તેના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. તપાસમાં, ડૉક્ટરને કપાળની ડાબી બાજુ (૨ x ૦.૫ x ૦.૨૫ સે.મી.) કાપેલો ઘા અને બચ્ચાની ડાબી બાજુ રેખીય ઘર્ષણ જોવા મળ્યું. સાક્ષી દ્વારા પરીક્ષાનું પ્રમાણપત્ર Exh.૧૬૮ પર રજૂ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

૧૦.૫) : હમીદ શેખ (ફ.પ.સા. ૧૩): આ સાક્ષી જે ફ્લેટની ઘટના બની હતી તેની ચાવી પાડોશી અને રાખનાર હોવાથી, ફ.પ.સા. ૧ અને પાડોશી ફ.પ.સા. ૧૨ ના સંસ્કરણને સમર્થન આપે છે. તેની મુખ્ય તપાસમાં, તેણે સ્વીકાર્યું છે કે ફ.પ.સા. ૧ ફ્લેટની વધારાની ચાવી તેની પાસે રાખતો હતો. તેણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે,

૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ બપોરે ૧:૩૦ વાગ્યે, ફ.પ.સા. ૧૨ (ઇબ્રીશભાઈ) તેના ઘરે આવ્યા અને તેને ફ.પ.સા. ૧ ના ફ્લેટની વધારાની ચાવી આપવા કહ્યું જે તેણે તેને આપી હતી અને ત્યારબાદ, તેને ઘટનાની જાણ થઈ.

૧૦.૬) રણજીતસિંહ જાદવ (ફ.પ.સા. ૭): આ સાક્ષીએ તેમની મુખ્ય તપાસમાં જણાવ્યું છે કે, સંબંધિત સમયે, તેઓ એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને આ કેસના IO ની વિનંતી પર, તેમણે ૧૫.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ આરોપી આ.૭ – સુનિલ પહેલવાનની TIP હાથ ધરી હતી અને ધોરણો મુજબ પ્રક્રિયા હાથ ધરી હતી અને ડમી વ્યક્તિઓની હાજરીમાં, ફ.પ.સા. ૧ એ આરોપીની ઓળખ કરી હતી. લાંબી પૂછપરછમાં, અમને એ હકીકત મળી શકી નથી કે TI પરેડ પહેલાં, પોલીસ તેમજ સાક્ષી એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા આરોપીની ઓળખ જાહેર કરવામાં આવી હતી.

૧૦.૭) હરિસિંહ ચૌહાણ (ફ.પ.સા. ૮): આ સાક્ષી એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ તરીકે ફરજ બજાવી રહ્યા હતા અને IO ની વિનંતી પર, ૧૧.૦૮.૨૦૧૦ અને ૧૨.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ TI પરેડનું આયોજન કર્યું હતું. Exh.૧૩૮ અને ૧૩૯ ખાતે રજૂ કરાયેલ TI પરેડ બંનેનો પંચનામું. આરોપી આ.૬ – કૈલાશ અને આ. ૪ – નિશારની ઓળખ માટે TIP હાથ ધરવામાં આવી હતી. સાક્ષીના સંસ્કરણ મુજબ ફ.પ.સા. ૧ એ આરોપી કૈલાશ અને નિશારને ઓળખી કાઢ્યા છે અને તેને આરોપીને ઓળખવાની તક આપવામાં આવી હતી જે ડમી વ્યક્તિઓની લાઈનમાં ઉભા હતા. ઉલટતપાસમાં, અમને કાર્યવાહી ચલાવવામાં કોઈ અનિયમિતતા અથવા પ્રક્રિયાગત ખામી મળી નથી.

૧૦.૮) વિનોદચંદ્ર આનંદ (ફ.પ.સા. ૨૬): આ સાક્ષી સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશનના PI હોવાથી, ફરિયાદ નોંધ્યા પછી, મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલી આપ્યો હતો અને ગુનો નોંધાયા પછી, તેમને તપાસ સોંપવામાં આવી હતી અને તપાસના ભાગ રૂપે, તેમણે ઘટના સ્થળનો પંચનામું દોર્યું હતું, સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા હતા અને તપાસ દરમિયાન, હકીકત બહાર આવી હતી કે આ. ૧ અને આ. ૨ ફરિયાદી દ્વારા "નોકરાણી"

તરીકે નોકરી પર રાખવામાં આવી હતી અને તેઓ ભારે દેવામાં ડૂબેલા હતા અને પરિસ્થિતિમાંથી બહાર આવવા માટે, તેઓએ મૃતકને લૂંટવાનું નક્કી કર્યું હતું અને ઉપરોક્ત યોજનાને અમલમાં મૂકવા માટે, આરોપી નં. આ.૬ અને આ.૭ ને આરોપી દ્વારા ભાડે રાખવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ, તેમણે આરોપી-અપીલકર્તા કૈલાશની ધરપકડ કરી હતી કારણ કે તપાસ દરમિયાન ગુનામાં તેની સંડોવણી સામે આવી હતી અને ટ્રાન્સફર વોરંટના આધારે, આરોપીની ૧૧.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે, તેમણે સંબંધિત એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટને આરોપી કૈલાશ અને નિશારની TI પેરેડ કરાવવા વિનંતી કરી હતી અને તમામ સાવચેતી રાખ્યા પછી અને આરોપીની ઓળખ કોઈને પણ જાહેર કર્યા વિના, TI પેરેડ કરાવવામાં આવી હતી અને અંતે, તેમણે આ. ૧ થી આ.૬ વિરુદ્ધ ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી અને બાદમાં, આરોપી-અપીલકર્તા આ.૭ – સુનિલની ધરપકડ પછી, તપાસ અધિકારી શ્રી એ.એચ. ખાને તેમની વિરુદ્ધ ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી.

૧૦.૯) ભોલા સોમા મોરી (ફ.પ.સા. ૨૮): આ સાક્ષીએ કેસની તપાસ કરી હતી અને PIVM આનંદ દ્વારા તપાસ તેમને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. મુખ્ય તપાસમાં, તેમણે જણાવ્યું છે કે, તપાસ દરમિયાન, ટ્રાન્સફર વોરંટ દ્વારા, તેમણે ૦૧.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ આરોપી સુનિલ લક્ષ્મણ પાટીલની ધરપકડ કરી હતી અને રિમાન્ડ સમયગાળા દરમિયાન, તેમના દ્વારા TI પેરેડની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી.

૧૧. પક્ષકારોની રજૂઆત:

૧૧.૧) દોષિત ઠેરવવાના ચુકાદા અને સજાના હુકમ પર આક્રમણ કરતી વખતે અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલો શ્રીમતી અક્ષિતાબા સોલંકી અને શ્રી કશ્યપ જોશીએ નીચેની રજૂઆતો કરી છે:

૧૧.૨) કે, વિદ્વાન સેશન્સ જજે યોગ્ય પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના અપીલકર્તા-આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ એકમાત્ર સાક્ષી

ફ.પ.સા. ૧ – મોઈશ દાગીનાવાલાના પુરાવા પર આધારિત છે અને તેમના મત મુજબ, તેમની ગેરહાજરીમાં, કાવતરા મુજબ, અપીલકર્તા-આરોપીઓ રોકડ અને ઘરેણાં વગેરેના રૂપમાં કિંમતી વસ્તુઓ લેવા માટે ફ્લેટમાં પ્રવેશ્યા હતા અને તે પ્રક્રિયામાં, મૃતક ફિઝાબાઈનું ગળું દબાવીને હત્યા કરવામાં આવી હતી અને જ્યારે ફ.પ.સા. ૧ વધારાની ચાવી સાથે ફ્લેટમાં પ્રવેશ કર્યો, ત્યારે આરોપીઓ દ્વારા તેમના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો અને પછી, પ્લાસ્ટિકના તાર અને કપડાંથી બાંધી દેવામાં આવ્યો અને તેમને કબાટના ડ્રોઅરમાં પડેલા રૂ.૩૮,૦૦૦/- ની રોકડ રકમ બતાવવાની ફરજ પાડવામાં આવી અને ફરીથી, આરોપીઓ દ્વારા તેમને ઘાયલ કરવામાં આવ્યા અને તેમના ખિસ્સાના પૈસા અને નોકિયા ફોન લૂંટી લેવામાં આવ્યા અને પછી, એવું બહાર આવ્યું કે, મૃતકના ચાર સોનાના બંગાળ આરોપીઓ દ્વારા લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ફ.પ.સા. ૧ દ્વારા સાક્ષી તરીકે ફરિયાદ પક્ષનો કેસ ખૂબ જ અશક્ય છે અને દાવો કરવામાં આવ્યો છે તેમ તેની હાજરી શંકાસ્પદ છે. આરોપી ફ્લેટમાં કેવી રીતે પ્રવેશ કરે છે તે ક્યાંય રેકૉર્ડ પર નથી. ફ્લેટમાં આરોપીના પ્રવેશના આવા પુરાવાના અભાવે, ફ.પ.સા. ૧ દ્વારા રજૂ કરાયેલી વાર્તાનો કોઈ આધાર નથી અને તેને ગોસ્પેલ સત્ય તરીકે સ્વીકારી શકાતી નથી. સાક્ષીના કહેવા મુજબ, આરોપીએ ઘાતક હથિયારનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને તેને ઈજા પહોંચાડી હતી. જોકે, આરોપી પાસેથી કોઈ હથિયાર મળી આવ્યું નથી. ફરિયાદ પક્ષના કેસમાં બીજી અસામાન્યતા વધારાની ચાવીનો સિદ્ધાંત હશે. ફ.પ.સા. ૧ ના ખિસ્સામાં એક ચાવી હતી અને જે ચાવી કથિત રીતે પાડોશીના ઘરમાં રાખવામાં આવી હતી તે બિલકુલ વિશ્વસનીય નથી. ફ.પ.સા. ૧ એ જણાવ્યું હતું કે, તેના ફ્લેટની બારીમાંથી, તેણે ફ.પ.સા. ૧૨ ઈફ્રીશભાઈ બૂમ પાડીને ફોન કર્યો હતો. આ પાસું પણ શંકાસ્પદ છે કારણ કે સંબંધિત સમયે, સાક્ષીને દોરીઓ અને કપડાંથી બાંધવામાં આવ્યો હતો અને તે બારીમાંથી ઈફ્રીશભાઈને કેવી રીતે બોલાવવામાં સફળ રહ્યો, તે બિલકુલ ખાતરીકારક અને વિશ્વસનીય નથી. આમ, ફ.પ.સા. ૧ ની હાજરી સાબિત કરવા માટે, તેની હાજરી અને

આરોપી દ્વારા કથિત રીતે કરવામાં આવેલી લૂંટના સિદ્ધાંતને દર્શાવવા માટે પૂરતા પુરાવા નથી. એટલે કે, ફ.પ.સા. ૧ નું વર્તન માનવીય સ્વાભાવિક વર્તન નહોતું કારણ કે તેની માતાને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હોવા છતાં, તે હોસ્પિટલમાં તેની સાથે ગયો ન હતો અને ઘરે જ રહ્યો અને તે પણ, પોલીસને કોઈ જાણ કર્યા વિના. આમ, ફ.પ.સા. ૧ ની અસંભવિત વાર્તા અને વર્તનને ધ્યાનમાં લેતા, નીચેની અદાલતે ફક્ત ફ.પ.સા. ૧ ના એકમાત્ર પુરાવાના આધારે આરોપીને દોષિત ઠેરવી શકે નહીં.

૧૧.૩) ગુનામાં આરોપીની ઓળખ સાબિત અને સ્થાપિત થઈ નથી. આરોપીઓ મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના છે. ફરિયાદ પક્ષના કેસ મુજબ, તેમને આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા રાખવામાં આવ્યા હતા. ઘટના પછી, આ.૬ અને આ.૭ ને અનુક્રમે ૦૮.૦૮.૨૦૧૦ અને ૦૧.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. બંને આરોપીઓની TI પેરેડ ૧૧.૦૮.૨૦૧૦ અને ૧૫.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ અલગ અલગ તારીખે યોજાઈ હતી. કેસના IO એ સમજાવવામાં નિષ્ફળ ગયા કે તેઓ ગુનામાં આરોપીની સંડોવણી વિશે ઈનપુટ કેવી રીતે મેળવી શક્યા અને TI પેરેડ યોજવામાં કેમ વિલંબ થયો અને તે આધારે, TI પેરેડ પહેલાં આરોપી જાહેર થયાની શક્યતાને નકારી શકાય નહીં અને આ કારણોસર, TI પેરેડની કાર્યવાહી ખરાબ છે અને ઘણા સમય પછી આરોપીની ઓળખ સ્વીકારી શકાતી નથી. આમ, આરોપીની ઓળખના પાસા પર ફ.પ.સા. ૧ ના પુરાવા વિશ્વસનીય, વિશ્વસનીય અને સ્વીકાર્ય નથી અને ફરિયાદ પક્ષ વાજબી શંકાની બહાર મજબૂત અને સ્વીકાર્ય પુરાવા ઉમેરીને ગુનામાં આરોપીની સંડોવણી સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો.

૧૧.૪) આરોપીએ ફ્લેટમાં પ્રવેશ કરીને લૂંટનો ગુનો કર્યો હોવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. લૂંટના આરોપને સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા એ સ્થાપિત કરવું જરૂરી છે કે ગુનો કરતી વખતે, આરોપીએ સાક્ષીઓને ઈજા પહોંચાડી હતી અથવા તેમને ઈજા પહોંચાડવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને લૂંટનો સામાન લઈ ગયો હતો. હાલના કેસની હકીકતોમાં, આરોપીઓ-અપીલકર્તાઓ પાસેથી આવી કોઈ ચોરીની વસ્તુઓ મળી નથી. એકમાત્ર

પુરાવો આરોપી કૈલાશ (આ.૬) પાસેથી રૂ. ૩૮,૦૦૦/- ની વસૂલાત છે. રકમની વસૂલાત પંચોએ સમર્થન આપ્યું નથી. આરોપી દ્વારા રૂ. ૩૮,૦૦૦/- એક મહિના કે તેથી વધુ સમય માટે કેવી રીતે રાખવામાં આવ્યા હતા, તે ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યું નથી. કે, આ.૭ માંથી કંઈ મળ્યું નથી. આમ, કલમ ૩૪ સાથે વાંચેલા લૂંટના ગુનાને સાબિત કરવા માટે જરૂરી ઘટકો સાબિત અને સ્થાપિત થયા નથી અને આ અસર માટે કોઈ સ્વીકાર્ય પુરાવાના અભાવે, લૂંટની સજા કાયદાની નજરમાં ટકાઉ નથી.

૧૧.૫) આરોપીએ મૃતક ફિઝાબાઈની હત્યા કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો અને નીચેની અદાલતે એ અપીલકર્તાઓને હત્યાના ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા. કબૂલ છે કે, આરોપી દ્વારા ગુનો આચરવામાં આવ્યો હોવાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો ત્યારે એકમાત્ર સાક્ષી – ફ.પ.સા. ૧ હાજર નહોતો. આરોપીએ મૃતકના રૂમમાં ફ.પ.સા. ૧ લીધો ન હતો. આમ, હત્યામાં આરોપીની સંડોવણી સ્થાપિત કરવા માટે કોઈ મજબૂત પુરાવાના અભાવે, નીચેની અદાલતે એ શંકા, અનુમાન અને અનુમાનના આધારે આરોપીને દોષિત ઠેરવ્યો હતો. ઈજાના પ્રકારે હત્યાના મૃત્યુની શક્યતાને નકારી કાઢી હતી અને તે કારણોસર, કલમ ૩૦૨ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો નથી.

૧૧.૬) ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત આવા સંજોગોમાં, આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલો દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, ફરિયાદ પક્ષ વાજબી શંકાની બહાર પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને તેથી, ચુકાદો રદ કરવાને પાત્ર છે કારણ કે નીચેની અદાલતે ના તારણો પુરાવા અને કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંત સાથે સુસંગત નથી અને દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં.

૧૧.૭) વૈકલ્પિક રીતે, રાજિન્દર વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય (૨૦૦૬) SCR ૫ ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, ફરિયાદ પક્ષ અપીલકર્તા-આરોપીઓ તરફથી મૃત્યુનું કારણ બનવાના ઇરાદાને સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો અને ઈજાઓના પ્રકારને ધ્યાનમાં લેતા, અપીલકર્તાઓનો કેસ ભારતીય દંડ

સંહિતાની કલમ ૩૦૦ ની કોઈપણ કલમમાં આવશે નહીં અને તેથી, મૃત્યુનું કારણ બનવાના ઇરાદા અને મૃત્યુનું કારણ બની શકે તેવી શારીરિક ઇજાની ગેરહાજરીમાં, ગુનો મહત્તમ, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૪ હેઠળ કરવામાં આવ્યો હોવાનું કહી શકાય જે ખૂબ ન ગણાતા ગુનાહિત હત્યાના કૃત્ય માટે સજાપાત્ર છે અને કેદની અવધિને ધ્યાનમાં રાખીને, દોષિત ઠેરવી શકાય છે અને ઘટાડી શકાય છે.

૧૨. અપીલનો વિરોધ કરતા, વિદ્વાન રાજ્ય વકીલ શ્રી રોનક રાવલે દલીલ કરી હતી કે, નીચેની અદાલતે ે ફ.પ.સા. ૧ ની એકમાત્ર જુબાની પર આધાર રાખીને કોઈ ભૂલ કરી નથી. કે, ફ.પ.સા. ૧ અને તેની મૃત માતા ફ્લેટમાં એકલા રહેતા હતા અને મૃતકની ઉંમરને કારણે, ફ.પ.સા. ૧ એ કોઈપણ કટોકટી માટે વધારાની ચાવીઓની વ્યવસ્થા કરી હતી અને વધારાની ચાવી પડોશીઓ પાસે રાખવામાં કંઈ ખોટું નહોતું. ફ.પ.સા. ૧ પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને આરોપીઓ દ્વારા હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને રોકડ રકમ અને કિંમતી વસ્તુઓની માંગણી કરવામાં આવી હતી, તે સમયગાળા દરમિયાન, ફ.પ.સા. ૧ ને આરોપીના ચહેરા અને લાક્ષણિકતાઓ ઓળખવાની પૂરતી તક મળી હતી અને તેથી, કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખના પુરાવા, TI પરેડની કાર્યવાહી દ્વારા સમર્થન મળ્યું હતું અને કાર્યવાહીમાં કોઈ ખામી કે વિસંગતતા જોવા મળી ન હતી અને તેથી, ફ.પ.સા. ૧ ની તપાસ દ્વારા કથિત રીતે સાબિત થયેલા આરોપીની ઓળખના પુરાવાને નકારી કાઢવાનું કોઈ કારણ નથી. જ્યાં સુધી ફ.પ.સા. ૧ ની હાજરીનો સંબંધ છે, તેમનું વર્તન સ્વાભાવિક જણાયું હતું અને તેમના માટે આરોપીને ખોટી રીતે ફસાવવા અને સાચા હુમલાખોરોને છોડી દેવાનું કોઈ કારણ નથી. ફ.પ.સા. ૧ ઘાયલ સાક્ષી હતો અને તેના સિવાય, કોઈએ ઘટના જોઈ ન હતી અને તેથી, ફ.પ.સા. ૧ ના પુરાવાને સમર્થન શક્ય બનશે નહીં. એટલે કે, ઘટનાના પાસાં અને આરોપી દ્વારા ભજવવામાં આવેલી ભૂમિકા પર ફ.પ.સા. ૧ ના પુરાવામાં કોઈ મોટો વિરોધાભાસ નથી, સુધારો જોવા મળ્યો છે. ફ.પ.સા. ૧ ને ઘટનાના કારણમાં ઇજાઓ થઈ હતી અને આવા સાક્ષીની જુબાની સામાન્ય રીતે ખૂબ જ વિશ્વસનીય માનવામાં આવે છે કારણ કે તે એક સાક્ષી છે જે ગુનાના સ્થળે તેની હાજરીની આંતરિક ગેરંટી સાથે

આવે છે અને વાસ્તવિક હુમલાખોરોને બચાવવાની શક્યતા નથી. નીચેની અદાલતે ે ફ.પ.સા. ૧ ની જુબાની પર આધાર રાખીને આ પાસાને ધ્યાનમાં લીધો છે અને ઘટના પછી જ્યારે તેની માતાને હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી ત્યારે તે તેની માતાની હાજરીમાં ન હોવાના પાસા પર કારણો પાછા આપ્યા છે. આમ, ફ.પ.સા. ૧ ની એકમાત્ર જુબાની સંપૂર્ણપણે વિશ્વસનીય છે અને તેના પુરાવાને નકારી કાઢવા માટે કોસ-તપાસમાં કંઈપણ પ્રતિકૂળ મળ્યું નથી. આરોપીની ધરપકડ પછી વાજબી સમયમાં આરોપીની ટીઆઈ પેરેડ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને એવું કંઈ રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યું નથી કે એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા ટીઆઈ પેરેડના જરૂરી ધોરણોનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું હોય અથવા તેનું પાલન ન કરવામાં આવ્યું હોય અને ટીઆઈ પેરેડ પહેલાં, આરોપીઓને સાક્ષી સમક્ષ બતાવવામાં આવે અથવા કોઈપણ રીતે તેમની ઓળખ જાહેર કરવામાં આવે. આરોપીનું કૃત્ય હત્યાની વ્યાખ્યા હેઠળ આવશે અને તબીબી પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, તે સ્થાપિત થશે કે, મૃત્યુ હત્યા હતી અને તે એક સ્વીકૃત હકીકત છે કે, જ્યારે મૃતકને ઈજા પહોંચાડવાની પહેલી ઘટના બની હતી, ત્યારે ઘટના સ્થળે કોઈ હાજર નહોતું અને મૃતકને જીવલેણ ઈજાઓ પહોંચાડ્યા પછી, ફરિયાદી (પીડબ્લ્યુ.૧) ફ્લેટમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. આવા સંજોગોમાં, ફરિયાદ પક્ષ સાબિત કરે છે કે, શારીરિક ઈજાઓ હાજર હતી અને ઈજાઓ સામાન્ય પ્રકૃતિમાં મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે પૂરતી હતી અને આરોપીનો ઇરાદો મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે મહત્વપૂર્ણ ભાગ પર ઘાતક ઈજાઓ પહોંચાડવાનો હતો અને એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાનો હતો જેનાથી મૃત્યુ થવાની સંભાવના હતી.

૧૩. ઉપર ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ, આવા સંજોગોમાં, વિદ્વાન વધારાના સરકારી વકીલ પ્રાર્થના કરે છે કે, અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા ન હોય અને તેને ફગાવી દેવામાં આવે.

૧૪. પક્ષકારોના હરીફ દલીલોનો સામનો કરતા પહેલા, અમે એકમાત્ર નજરે જોનાર સાક્ષી અને ટેસ્ટ ઓળખ પેરેડના પુરાવા તેમજ ઘાયલ સાક્ષીની જુબાનીના પાસા પર સ્થાયી થયેલા કાયદાનો સંદર્ભ લેવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ:

૧૪.૧) એકમાત્ર નજરે જોનાર સાક્ષી:

માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે તેના વિવિધ ચુકાદાઓમાં સતત એવું ઠરાવ્યું છે કે, સામાન્ય નિયમ તરીકે, કોર્ટ એક જ સાક્ષીની જુબાની પર કાર્યવાહી કરી શકે છે અને કરી શકે છે, જો તે સંપૂર્ણપણે વિશ્વસનીય હોય. એક જ સાક્ષીની જુબાની પર વ્યક્તિને દોષિત ઠેરવવામાં કોઈ કાનૂની અવરોધ નથી. પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૩૪ નો આ તર્ક છે. પરંતુ, જો જુબાની વિશે શંકા હોય, તો કોર્ટ સમર્થન પર આગ્રહ રાખશે. હકીકતમાં, તે સંખ્યા, જથ્થો નહીં, પરંતુ ગુણવત્તા છે જે મહત્વપૂર્ણ છે. મુખ્ય વાત એ છે કે, પુરાવાનું વજન કરવું જોઈએ અને ગણતરી કરવી જોઈએ નહીં. પરીક્ષણ એ છે કે પુરાવામાં સત્યનો વલય છે, તે મજબૂત, વિશ્વસનીય અને વિશ્વસનીય છે કે અન્યથા. તેથી, સક્ષમ કોર્ટ માટે એકલા સાક્ષી પર સંપૂર્ણ અને સંપૂર્ણ આધાર રાખવો અને દોષિત ઠેરવવો ખુદો છે. તેનાથી વિપરીત, જો તે પુરાવાની ગુણવત્તાથી સંતુષ્ટ ન હોય તો તે ઘણા સાક્ષીઓની જુબાની છતાં આરોપીને નિર્દોષ જાહેર કરી શકે છે (વાડીવેલુ થેવર વિરુદ્ધ મદ્રાસ રાજ્ય AIR ૧૯૫૭ SC ૬૧૪: સુનિલ કુમાર વિરુદ્ધ NCT દિલ્હી સરકાર રાજ્ય (૨૦૦૩) ૧૧ SCC ૩૬૭: નામદેવ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય (૨૦૦૭) ૧૪ SCC ૧૫૦ અને બિપિન કુમાર મંડલ વિરુદ્ધ પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય (AIR ૨૦૧૦ SC ૩૬૩૮)

૧૪.૨) ટી.આઈ. પેરેડ:

ટીઆઈપી પોલીસ દ્વારા તપાસના તબક્કાનો ભાગ છે. તે ખાતરી આપે છે કે તપાસ યોગ્ય દિશામાં આગળ વધી રહી છે. તે સમજદારીનો નિયમ છે જે એવા કિસ્સાઓમાં અનુસરવા જરૂરી છે જ્યાં સાક્ષી અથવા ફરિયાદી આરોપીને ઓળખતો નથી. ટીઆઈ પેરેડનો પુરાવો ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૮ હેઠળ સ્વીકાર્ય છે. જો કે, તે પુરાવાનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ નથી, પરંતુ તેનો ઉપયોગ ટ્રાયલ સમયે કોર્ટ સમક્ષ સાક્ષીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા પુરાવાને સમર્થન આપવા માટે થાય છે. ટીઆઈ પેરેડનો ઉદ્દેશ ત્રણ ગણો છે:

(i) સાક્ષીને પોતાને ખાતરી કરાવવા માટે કે જેના પર તેને શંકા છે તે આરોપી ખરેખર તે જ

છે જેને તેણે ગુનાના સંબંધમાં જોયો હતો;

(ii) તપાસ અધિકારીઓને ખાતરી આપવી કે શંકાસ્પદ વ્યક્તિ એ જ વાસ્તવિક વ્યક્તિ

છે જેને સાક્ષીએ આ ઘટનાના સંદર્ભમાં જોયો હતો અને

(iii) પ્રથમ છાપના આધારે સાક્ષીની યાદશક્તિ ચકાસવી અને ફરિયાદ પક્ષને તે નક્કી

કરવા સક્ષમ બનાવવું કે શું તેમાંથી બધાને ગુનાના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી તરીકે રજૂ કરી શકાય છે.

આમ, તપાસ એજન્સી અને આરોપી બંને માટે એ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ બાબત છે કે આરોપીની ધરપકડ પછી ટાળી શકાય તેવા અને ગેરવાજબી વિલંબ વિના ટીઆઈપી રાખવામાં આવે. ઓળખ પેરેડ પહેલાં આરોપીને સાક્ષીઓને બતાવવાની શક્યતાને દૂર કરવા માટે આ જરૂરી બને છે. જો કે, જો પરિસ્થિતિઓ નિયંત્રણની બહાર હોય અને થોડો વિલંબ થાય, તો તે ફરિયાદ પક્ષ માટે ઘાતક કહી શકાય નહીં. ફરિયાદ પક્ષે સાબિત કરવું કે ટીઆઈપી પેરેડ ન્યાયી રીતે હાથ ધરવામાં આવી હતી અને ટી.આઈ.પી હાથ ધરતા પહેલા તમામ જરૂરી પગલાં અને સાવચેતીઓ લેવામાં આવી હતી. (ગિરીસન નાયર વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય (૨૦૨૩) ૧ SCC ૧૮૦).

૧૪.૩) ઘાયલ સાક્ષી:

ઘટના દરમિયાન ઘાયલ થયેલા સાક્ષીના પુરાવાને કેટલું મહત્વ આપવું તે પ્રશ્ન સુપ્રીમ કોર્ટે તેના વિવિધ ચુકાદાઓમાં વ્યાપકપણે ચર્ચામાં લીધો છે. જ્યાં ઘટનાનો સાક્ષી પોતે કોઈ ઘટનામાં ઘાયલ થયો હોય, ત્યાં આવા સાક્ષીની જુબાની સામાન્ય રીતે ખૂબ જ વિશ્વસનીય માનવામાં આવે છે, કારણ કે તે એક એવો સાક્ષી છે જે ગુનાના સ્થળે તેની હાજરીની આંતરિક ગેરંટી સાથે આવે છે અને કોઈને ખોટી રીતે ફસાવવા માટે તેના વાસ્તવિક હુમલાખોરોને છોડવાની શક્યતા ઓછી છે અને ઘાયલ સાક્ષીને બદનામ કરવા માટે ખાતરીકારક પુરાવાની જરૂર પડે છે. (યુપી રાજ્ય વિરુદ્ધ કિશન ચંદ (૨૦૦૪) ૭ SCC ૬૨૯) .

૧૫. આ કેસના તથ્યોને સુપ્રીમ કોર્ટે નક્કી કરેલા કાયદાના પાયા પર ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ. એ પણ ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે કે શંકા ગમે તેટલી મોટી હોય, ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રમાં તે પુરાવાનો વિકલ્પ નથી અને ફરિયાદ પક્ષની ફરજ છે કે તે તમામ વાજબી શંકાઓથી આગળ વધીને પોતાનો કેસ સાબિત કરે અને કોર્ટના મનમાં શંકા પેદા કરીને તેને તેની ફરજમાંથી મુક્ત કરી શકાય નહીં.

૧૬. ચર્ચા અને વિશ્લેષણ:

૧૭. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ ફ.પ.સા. ૧ મોઈશ દાગીનાવાલાની એકમાત્ર જુવાની પર આધારિત છે. અમે તેના પુરાવાઓની કાળજીપૂર્વક તપાસ અને પુનઃવિશ્લેષણ કર્યું છે. એ વાતમાં કોઈ શંકા નથી કે, ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ, જ્યારે ફ.પ.સા. ૧ તેના ફ્લેટમાંથી બહાર નીકળ્યો, ત્યારે મૃતક એકલો હતો. ઘટના પહેલા આ. ૧ અને આ. ૨ , ફરિયાદી દ્વારા નોકરાણી તરીકે નોકરી કરતા હતા. ફ.પ.સા. ૧ બજારમાંથી પાછા ફર્યા પછી, તેણે તેની પાસે રાખેલી ચાવીઓથી તેનો ફ્લેટ ખોલ્યો અને તરત જ આરોપીઓ દ્વારા તેને પકડી લેવામાં આવ્યો અને તેના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો. તેને બાંધી દેવામાં આવ્યો અને કિંમતી વસ્તુઓ સોંપવાનું કહેવામાં આવ્યું અને મૃત્યુના ડરથી, તેણે ડ્રોઅરની ચાવી બતાવી જેમાં રૂ.૩૮,૦૦૦/- રોકડ રકમ પડેલી હતી અને તે આરોપીઓ લઈ ગયા. તેના પર ફરીથી છરીની પાછળથી હુમલો કરવામાં આવ્યો. ડૉ. ચંદ્રાએ તેના નિવેદનમાં સારવાર હેઠળના ઇજાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો. આવા સંજોગોમાં, ઉપરોક્ત પાસા પર ફ.પ.સા. ૧ નું સંસ્કરણ આત્મવિશ્વાસ પ્રેરે છે અને ફરિયાદ પક્ષના કેસ માટે વિરોધાભાસી કંઈપણ શોધી કાઢવામાં આવી રહ્યું નથી જેથી તેના પુરાવાને બદનામ કરી શકાય. ફક્ત તેની માતા સાથે હોસ્પિટલમાં ન જવાથી તેની હાજરી અને હુમલો અને લૂંટની ઘટનાના પાસા પર કોઈ શંકા ઉભી કરવાનો આધાર રહેશે નહીં. સાક્ષીએ આરોપીઓનું વર્ણન અને ચારિત્ર્ય જાહેર કર્યું હતું જે તેને અજાણ્યા હતા અને લાંબા સમય સુધી, તેને તેમને ઓળખવાની તક મળી હતી અને તેથી, જે વ્યક્તિ આરોપીના હાથે શારીરિક અને માનસિક યાતના સહન કરી ચૂકી હતી, તેના મનમાંથી આરોપીના કૃત્ય અને તેમના ચહેરા ભૂંસી નાખવાનું મુશ્કેલ છે. ફ.પ.સા. ૧ ના વર્તન પર ખૂબ ભાર

મૂકવામાં આવી રહ્યો છે કારણ કે તે હોસ્પિટલમાં તેની માતા સાથે ન ગયો અને ઘરે જ રહ્યો. આ પાસામાં અમને કોઈ અકુદરતી વર્તણૂક જોવા મળતી નથી કારણ કે ઘણા સમય સુધી, આરોપી મૃત્યુના ડરથી, લૂંટને અંજામ આપવાના ઇરાદાથી, ફ્લેટમાં રહ્યો અને સ્વાભાવિક રીતે, જ્યારે તેની માતાની સંભાળ રાખવા માટે પહેલાથી જ અન્ય વ્યક્તિઓ હાજર હતા, ત્યારે સાક્ષી દ્વારા ફક્ત ઘરે રહેવાથી આરોપી દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા લૂંટ અને હત્યાના સંદર્ભમાં તેણે જે કંઈ કહ્યું છે તેમાં શંકા પેદા કરવાનો આધાર રહેશે નહીં. આપણે એ હકીકતની નોંધ લઈ શકીએ છીએ કે, ફ.પ.સા. ૧ ને ઘટનામાં ઇજાઓ થઈ છે અને ડૉ. ચંદ્રા દ્વારા તેની ઇજાઓની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે અને વાજબી સમયની અંદર, તેને તબીબી સારવાર માટે રીફર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, સ્થળ પર તેની હાજરી પર શંકા કરી શકાતી નથી અને તેના માટે વાસ્તવિક હુમલાખોરોને બચાવવા અને આરોપી અથવા કોઈપણને ખોટી રીતે ફસાવવાનું કોઈ કારણ નથી. આરોપીની ઓળખના પાસાની વાત કરીએ તો, તેણે એફ.આઈ.આર. માં આરોપીનું વર્ણન જાહેર કર્યું હતું અને આરોપીને ઓળખવાની તક મળી હતી કારણ કે દિવસના પ્રકાશમાં, આરોપી ઘરમાં ઘણો સમય રહ્યો હતો અને તેથી, અન્યથા, જો TI પેરેડ ન કરી હોત, તો પણ, સાક્ષી દ્વારા કોર્ટમાં ઓળખ શક્ય બની શકે છે અને તેના પુરાવા પર કાર્યવાહી કરી શકાય છે. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, અમને TI પેરેડની કાર્યવાહીમાં કોઈ વિસંગતતા કે અનિયમિતતા જોવા મળી નથી અને આરોપીઓની ઓળખ ફ.પ.સા. ૧ દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને ઓળખ પહેલાં, આરોપીની ઓળખ સાક્ષી સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવી ન હતી. આ.૭ ની TI પેરેડ તેની ધરપકડના ૧૦ થી ૧૨ દિવસ પછી યોજાઈ હતી, પરંતુ, તે TI પેરેડ યોજવામાં ગેરવાજબી વિલંબ કહેવાય નહીં અને તેથી, ઉપરોક્ત સમયગાળા દરમિયાન, એવું કંઈ બતાવવાનું નથી કે, પોલીસ દ્વારા આરોપીની ઓળખ સાક્ષી સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવે છે.

૧૮. ઉપર જણાવેલ સંજોગોમાં, ફરિયાદી પક્ષના વડાની હાજરી વિશ્વસનીય છે અને તેની માતાની બીમારીને ધ્યાનમાં લેતા, તે એકમાત્ર વ્યક્તિ હશે જેને માતાની સંભાળ રાખવા માટે ૨૪ કલાક તેમની સાથે રહેવું પડશે અને તેથી, ઘટનાના પાસામાં કોઈ સહજ, અસંભવિત અથવા

અવિશ્વસનીય બાબત ન હોવાને કારણે, અમને ફરિયાદી પક્ષના વડાની જુબાનીની વિશ્વસનીયતા અને વિશ્વસનીયતા પર કોઈ શંકા નથી અને સમગ્ર પુરાવા વાંચતા, ઘટના અને ગુનામાં હાલના અપીલકર્તાઓની ભૂમિકા વિશે ફરિયાદી પક્ષના વડાની જુબાનીમાં સત્યનો વલય જોવા મળે છે. આમ, ફરિયાદી પક્ષના વડાની હાજરી શંકાસ્પદ છે અને તે ઘટનાનો સાક્ષી નહોતો તે દલીલમાં અમને કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી.

૧૯. આગળની રજૂઆત એ છે કે, આરોપીની ઓળખ સાબિત અને સ્થાપિત થઈ રહી નથી. કેટલીક તારીખો નોંધવી સુસંગત છે. આ ઘટના ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ બની હતી. ૦૮.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ, આ.૬ – કૈલાશની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને ૧૧.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ તેની TI પેરેડ યોજાઈ હતી. જ્યાં સુધી આ.૭ નો સંબંધ છે, તેને ૦૧.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને ૧૫.૦૭.૨૦૧૧ ના રોજ તેની TI પેરેડ યોજાઈ હતી. ફ.પ.સા. ૧ એ તેના નિવેદનમાં TI પેરેડની પ્રક્રિયા અને કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખ તેમજ TI પેરેડ વિશે બધું જ જણાવ્યું છે. આ ઘટનામાં સાક્ષીને ઈજા થઈ હતી. તેને આરોપીને ઓળખવાની તક મળી હતી. TI પેરેડ ચલાવનાર અધિકારીના પુરાવા વિશ્વસનીય છે કારણ કે તે તટસ્થ વ્યક્તિ હોવાથી, તેણે નિયમો અને ફરજિયાત માર્ગદર્શિકાનું પાલન કરીને TI પેરેડની કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. TIP પહેલાં, આરોપીની ઓળખ પોલીસ દ્વારા સાક્ષી સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવી હોય અથવા જાહેર કરવામાં આવી હોય તેવું દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ લાવવામાં આવ્યું નથી. TI પેરેડ યોજવા માટે અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા વાજબી અને યોગ્ય લાગે છે. આમ, આરોપી કૈલાશની TI પેરેડ યોજવામાં ૩ દિવસનો વિલંબ ફરિયાદ પક્ષ માટે ઘાતક કહી શકાય નહીં. આ.૭ ની વાત કરીએ તો, TIP ૧૪ દિવસ પછી યોજવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ, તે જ સમયે, એવું દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ લાવવામાં આવ્યું નથી કે, TI પેરેડ પહેલાં આરોપી આ.૭ સાક્ષીને બતાવવામાં આવ્યો હતો અથવા તેની ઓળખ પોલીસ દ્વારા મીડિયામાં અથવા સાક્ષી સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવી હતી. TI પેરેડ યોજવા માટે આવી કોઈ સમયરેખા નથી, પરંતુ, ઓળખ જાહેર થવાની શક્યતાને નકારી કાઢવા માટે, તે શક્ય તેટલી ઝડપથી હાથ ધરવામાં આવવી જોઈએ. આવા સંજોગોમાં, જ્યાં સુધી

આરોપીની ઓળખનો સંબંધ છે, ફ.પ.સા. ૧ ના મૌખિક પુરાવાને TI પરેડની કાર્યવાહીથી સમર્થન મળ્યું છે અને ફ.પ.સા. ૧ દ્વારા આરોપી સાથે વિતાવેલા સમયને ધ્યાનમાં લેતા, તે વધુ પુષ્ટિ આપે છે કે તે આરોપીને ઓળખી શકે છે અને તેથી જ તે પુરાવા નોંધતી વખતે કોર્ટમાં આરોપીને સરળતાથી ઓળખી શકે છે. આમ, અમને એવી દલીલમાં કોઈ તથ્ય મળતું નથી કે ફરિયાદ પક્ષ ગુનામાં આરોપીની ઓળખ સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો.

૨૦. ઉપરોક્ત ચર્ચાના ચોખ્ખા પરિણામ પરથી એ સાબિત થશે કે ૩૧.૦૭.૨૦૧૦ ના રોજ, આરોપી-અપીલકર્તાઓ ફરિયાદીના ફ્લેટમાં ઘૂસી ગયા અને તેમની માતા - મૃત ફિઝાબાઈને બાંધી અને ફ્લેટમાં તોડફોડ કરી અને તેમના પર હુમલો પાડ્યો અને રોકડ રકમ, સોનાના ઘરેણાં તેમજ નોકિયા ફોન લઈ જવાના હેતુથી મૃત ફિઝાબાઈને ગંભીર ઈજાઓ પહોંચાડી અને સાક્ષીને મૃત્યુના ડર હેઠળ ખોટી રીતે બંધક બનાવી દીધા.

૨૧. આરોપીએ મૃતક ફિઝાબાઈની હત્યા કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. સ્વીકાર્યું કે, સંબંધિત સમયે, ફ્લેટમાં કોઈ હાજર નહોતું અને ત્યારબાદ, હત્યા પછી, ફ.પ.સા. ૧ ફ્લેટમાં પ્રવેશ કર્યો. અમે ફ.પ.સા. ૧ ના પુરાવાઓની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરી છે. સાક્ષી દ્વારા ખાસ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, રોકડ રકમ લીધા પછી અને જ્યારે આરોપીને ખ્યાલ આવ્યો કે કંઈ પાછું મેળવી શકાતું નથી, ત્યારે આરોપીએ તેને બાંધી દીધો હતો અને કહ્યું હતું કે, તેની માતાને તેણે બાંધી દીધી હતી અને તે તમને મુક્ત કરશે. આમ, આરોપીઓને ફ્લેટના એક રૂમમાં મૃતકની હાજરી વિશે ખબર હતી. ઈજાઓના તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે મૃત્યુનું કારણ ગળું દબાવવાનું હતું અને ગળાની આસપાસના ઈજાઓ વધુ સાબિત કરશે કે મૃત્યુ કુદરતી ન હતું, પરંતુ તે હત્યા હતી. આમ, મૃતકનું મૃત્યુ હત્યાના સ્વભાવનું હતું અને ડૉક્ટરના મત મુજબ, ઈજાઓ સામાન્ય રીતે મૃત્યુનું કારણ બને તે માટે પૂરતી હતી. આરોપીઓએ તેમના ૩૧૩ ના નિવેદનમાં, ઇનકારના બચાવ સિવાય, મૃતકના મૃત્યુ વિશે કંઈ સમજાવ્યું નથી. મૃતકને કપડાં અને દોરીઓથી બાંધેલી હતી. ફ્લેટમાંથી મૃત્યુ મળ્યા પછી તરત જ આરોપીઓ અને ફ.પ.સા. ૧ દ્વારા ઉપરોક્ત હકીકતો સાબિત થઈ રહી હતી. આમ, કાયદેસર અનુમાન એ ઊભું થશે કે, આરોપીઓ ગુનાના લેખક હતા.

અને ઘરેણાં છીનવી લેતા પહેલા, મૃતક તરફથી પ્રતિકાર થઈ શકે છે અને સલામત બાજુએ, મૃતકને બાંધ્યા પછી, તેણીનું ગળું દબાવીને મૃત્યુ કરવામાં આવ્યું હતું. આમ, તેથી, મૃત્યુનું કારણ બનવાના ઇરાદાથી ગળું દબાવીને હત્યા કરવામાં આવી હતી અને ઇજાઓ પ્રકૃતિના સામાન્ય પ્રવાહમાં મૃત્યુનું કારણ બને તેટલા પ્રમાણમાં મળી આવી હતી અને આરોપી જાણતો હતો કે, ગળું દબાવીને હત્યા કરવાથી મૃત્યુ થવાની શક્યતા વધુ છે. આમ, અમારા મતે, ફરિયાદ પક્ષ સાબિત કરી શક્યો કે આરોપીનું કૃત્ય કલમ ૩૦૦ ની કલમ ૩ અને ૪ હેઠળ આવશે જે "હત્યા" ને વ્યાખ્યાયિત કરે છે.

૨૨. ઉપરોક્ત ચર્ચાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, પુરાવાઓનું પુનઃવિશ્લેષણ અને પુનઃમૂલ્યાંકન કર્યા પછી અને દોષિત ઠેરવવાના વાંધાજનક ચુકાદા અને સજાના હુકમનું અવલોકન કર્યા પછી, અમને ખાતરી થઈ છે કે, ફરિયાદ પક્ષે પૂરતા મૌખિક દસ્તાવેજી પુરાવા સાથે આરોપીઓ સામેનો આરોપ સાબિત કર્યો છે કે આરોપીઓ ગુનાના લેખક હતા અને નીચેની અદાલતે તેમને આ ચુકાદાના ફકરા-૨ માં ઉલ્લેખિત ગુનાઓ માટે યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે. તેથી, અમને નીચેની અદાલતે દ્વારા નોંધાયેલા દોષિત ઠેરવવા અને સજાના તારણો સાથે દખલ કરવાનો કોઈ અવકાશ નથી.

૨૩. પરિણામે, દોષિત ઠેરવવાની અપીલો ફગાવી દેવાને પાત્ર છે અને આથી ફગાવી દેવામાં આવે છે. આરોપીઓ જેલમાં છે. જો કોઈ હોય તો, આર એન્ડ પી હવેથી નીચેની અદાલતે માં પાછા મોકલવામાં આવે.

૨૪. અપીલો ફગાવી દેવાને ધ્યાનમાં રાખીને, ૨૦૨૪ ની ફોજદારી અપીલ નં. ૨૨૬૪ માં ફોજદારી વિવિધ અરજી નં. ૬ ઓફ ૨૦૨૫ દાખલ કરવાનું કારણ ટકી રહેશે નહીં અને ઉપરોક્ત અરજીનો નિકાલ તે મુજબ કરવામાં આવે છે.

૨૫. આરોપી-અપીલકર્તા આ.૭ - સુનિલ ઉર્ફે પહેલવાન પાટિલ જામીન પર છે. તેને જેલ સત્તાવાળા સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે અને જામીન મુક્ત કરવામાં આવે છે.

સહી/ – (ન્યાયમૂર્તી શ્રી ઇલેશ જે. વોરા)

સહી/ – (ન્યાયમૂર્તી આર.ટી. વારછાણી)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.